

ΕΜΠ ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

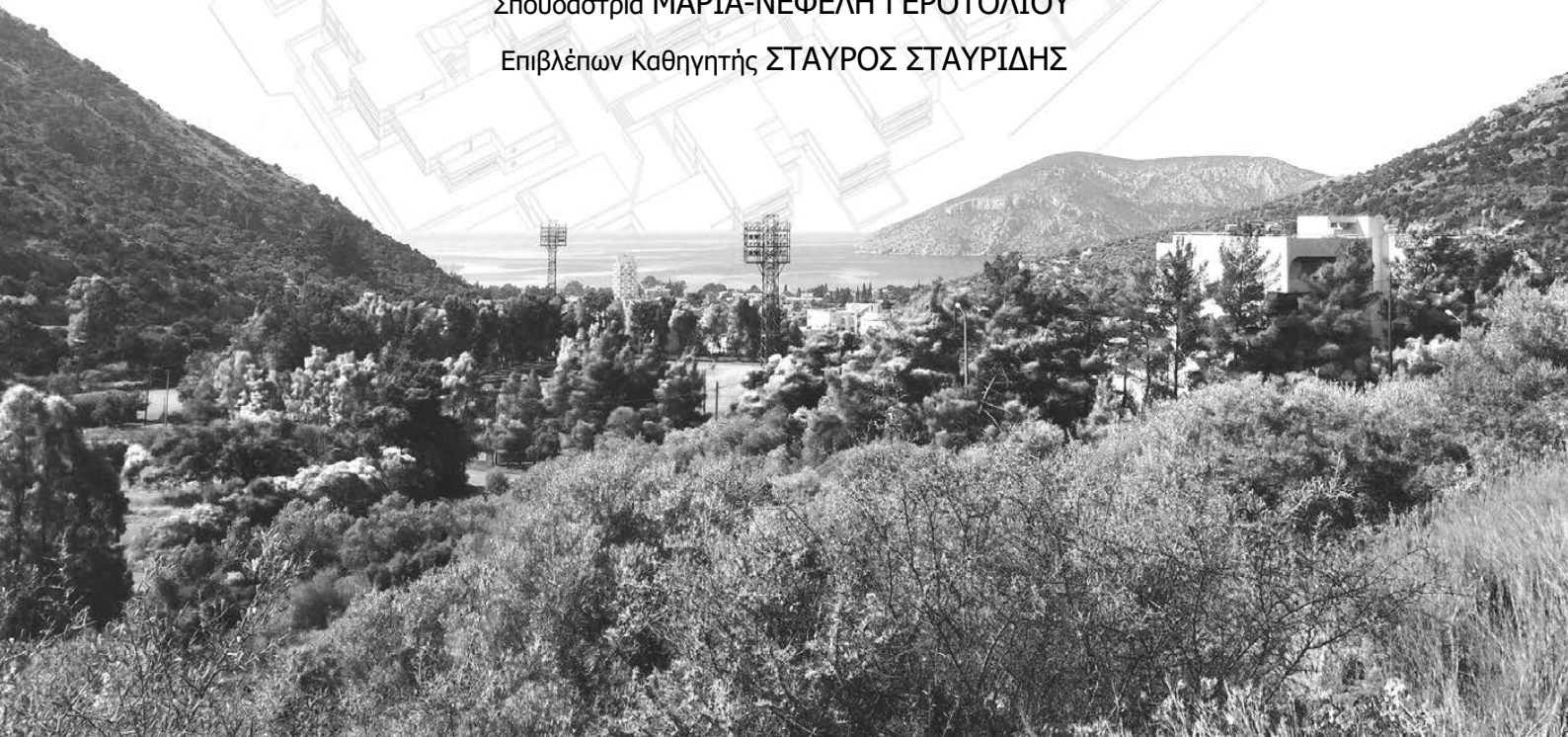
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΑΣΠΡΑ ΣΠΙΤΙΑ

DESIGNING PUBLIC DAILY LIFE IN ASPRA SPITIA

Σπουδάστρια ΜΑΡΙΑ-ΝΕΦΕΛΗ ΓΕΡΟΤΟΛΙΟΥ

Επιβλέπων Καθηγητής ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

0

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

α. Θεωρητικό Υπόβαθρο

β. Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης

2

Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

3

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Σταύρο Σταυρίδη για την άριστη καθοδήγηση και για τη δημιουργική και ουσιαστική συνεργασία. Επίσης τον κ. Χρήστο Γιαννάκη, μηχανικό του εργαστασίου "Αλουμίνιον", για την παροχή σχεδίων και φωτογραφιών του οικισμού. Ακόμα, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, που με τη στήριξή της με βοήθησε να φτάσω σε αυτό το αποτέλεσμα.

Ιούλιος 2020

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική καταπιάνεται με το δημόσιο χώρο και το ζήτημα της ενεργοποίησής του σε ένα πλήρως δομημένο αστικό περιβάλλον με ποικίλες ιδιαιτερότητες, αυτό του κέντρου των Άσπρων Σπιτιών. Τα Άσπρα Σπίτια Βοιωτίας, ένας από τους λίγους βιομηχανικούς οικισμούς στην Ελλάδα, ιδρύθηκαν το 1965 για να στεγάσουν τους εργαζόμενους του εργοστασίου «Αλουμίνιο της Ελλάδος». Σχεδιασμένος από το Γραφείο Δοξιάδη, ο οικισμός αποτελεί παράδειγμα εφαρμογής των αρχών της Οικιστικής. Η ανθρώπινη κλίμακα κυριαρχεί, ενώ έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ένταξη στο τοπίο και στην ανεμπόδιστη κίνηση του πεζού. Ο Κωνσταντίνος Δοξιάδης οραματιζόταν το κέντρο του οικισμού ως μια σύγχρονη εκδοχή της αρχαίας αγοράς, τον πιο ζωτικό πυρήνα της δημόσιας ζωής. Ο σχεδιασμός, ωστόσο, δεν υλοποιήθηκε στο ακέραιο και το κέντρο στη συνέχεια υπέστη διαδοχικές επεμβάσεις. Η σημερινή του εικόνα δεν αντιπροσωπεύει το σχεδιασμό του Δοξιάδη, ούτε ανταποκρίνεται στις ανάγκες του οικισμού.

Πώς μπορεί ο επανασχεδιασμός του δημόσιου χώρου να αποτελέσει έναυσμα για την (επαν)ένταξη του κατοίκου στην πόλη του; Το σενάριο της παρέμβασης δομείται γύρω από τον άξονα της οικειοποίησης του χώρου από τους κατοίκους, δίνοντας χώρο έκφρασης σε όλες τις πιθανές εκφάνσεις της καθημερινής συλλογικής ζωής. Ο δημόσιος υπαίθριος χώρος οργανώνεται με την άρθρωση επιμέρους πλατειών διαφορετικής δυναμικής και χρήσης.

ABSTRACT

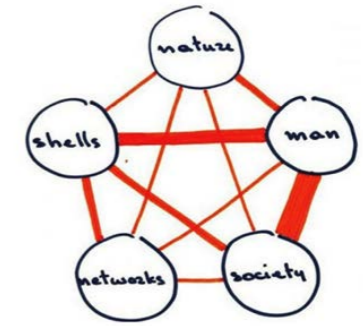
The diploma project addresses the issue of the reactivation of public space in the center of Aspra Spitia, an urban environment with various peculiarities. Aspra Spitia, one of the few industrial settlements in Greece, was founded in 1965 in order to accommodate the employees of the "Aluminium of Greece" factory. Designed by Doxiadis Associates, the settlement demonstrates an exemplary application of the Ekistics principles. The human scale dominates, while special emphasis has been given to the integration of the architecture into the landscape and to the pedestrian movement. Constantinos Doxiadis envisioned the city center as a contemporary "ancient agora", the core of public life. However, the original design was not implemented in full and later on certain interventions changed the city's image. Today the settlement's center represents neither Doxiadis' approach nor Aspra Spitia's present life.

How can the redesign of public space trigger the residents' integration in their city? The intervention scenario, based on the appropriation of space by the inhabitants, offers room for expression to every possible aspect of public daily life. Outdoor public space reappears actively with the articulation of individual squares with different dynamics and functions.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εισαγωγή

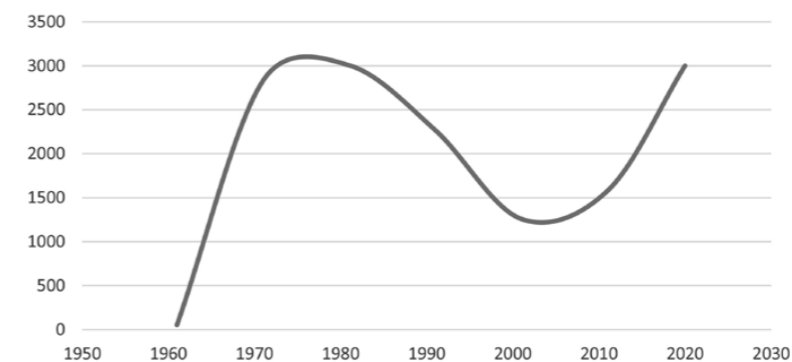
Τα Άσπρα Σπίτια είναι ένας οικισμός στη Βοιωτία, στον κόλπο της Αντίκυρας. Αναπτύσσονται σε μία κοιλάδα, μεταξύ δύο μεγάλων ορεινών όγκων, προς τη θάλασσα. Ιδρύθηκαν στις αρχές της δεκαετίας 1960 από τον όμιλο Pechiney, για να καλύψουν το ζήτημα της στέγασης των εργαζομένων στο εργοστάσιο αλουμίνιας και αλουμινίου, που χτιζόταν παράλληλα σε κοντινή απόσταση. Μέχρι τότε η Παραλία Διστόμου ήταν ένα μικρό ψαροχώρι μερικών δεκάδων κατοίκων. Για το μεγαλεπήβολο αυτό σχέδιο, της ανέγερσης μιας σύγχρονης πόλης από το μηδέν, ο γαλλικός εργοστασιακός όμιλος επέλεξε το διεθνούς φήμης Γραφείο Δοξιάδη. Ο Κωνσταντίνος Δοξιάδης και οι συνεργάτες του, δουλεύοντας παράλληλα και τα σχέδια για την πρωτεύουσα του Πακιστάν, ανταποκρίθηκαν πλήρως στις απαιτήσεις του εγχειρήματος και σχεδίασαν έναν -πρότυπο για την εποχή- βιομηχανικό οικισμό. Μετά από τις πρώτες δεκαετίες ιδιαίτερης οικονομικής και πολιτιστικής άνθησης, όταν ο αριθμός των κατοίκων ανερχόταν στις 4.000, τα Άσπρα Σπίτια γνώρισαν και μια περίοδο ύφεσης και αστάθειας, στις αρχές της νέας χιλιετίας. Σήμερα, το εργοστάσιο αποτελεί ιδιοκτησία του Ομίλου Μυτιληναίος και βιώνει και πάλι μια αρκετά ανθηρή περίοδο. Οι κάτοικοι, αποτελούμενοι σταθερά από εργαζόμενους του εργοστασίου, δημόσιους υπαλλήλους, μικροεπιχειρηματίες και εργάτες σε εργολαβίες, ανέρχονται πλέον στις 3.000. Ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς στον οικισμό, όλες οι κατοικίες καθώς και ο δημόσιος χώρος ανήκουν στο εργοστάσιο. Οι κάτοικοι νοικιάζουν για ένα χαμηλό ποσό τα διαμερίσματά τους, στα οποία μπορούν να μένουν μόνο για όσο διάστημα εργάζονται στον οικισμό.

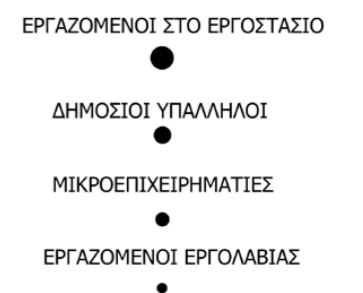
Θεωρητικό Υπόβαθρο

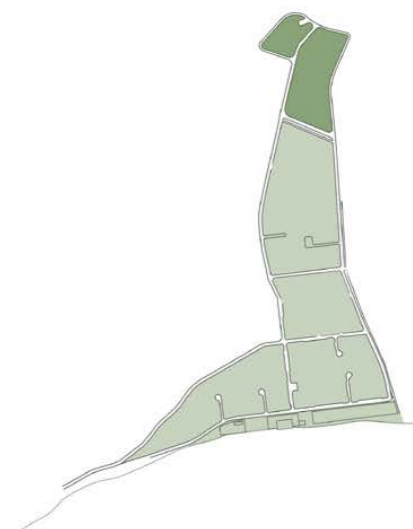
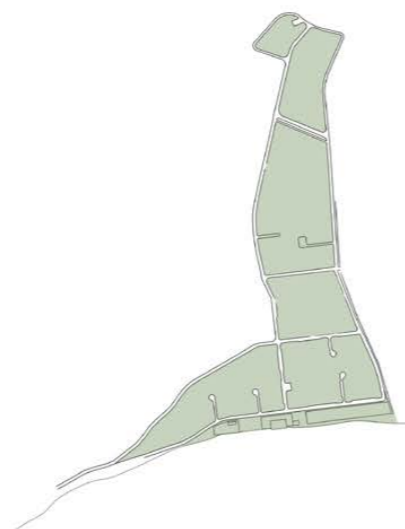
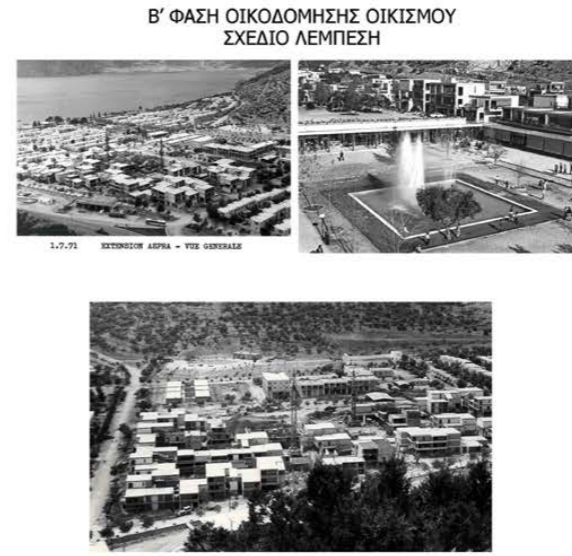
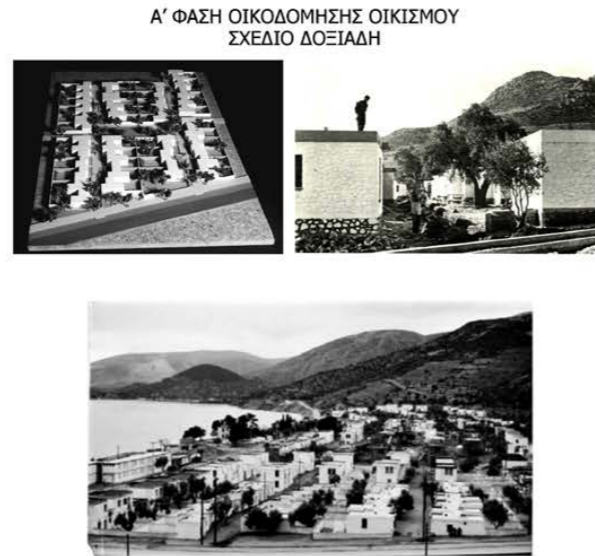
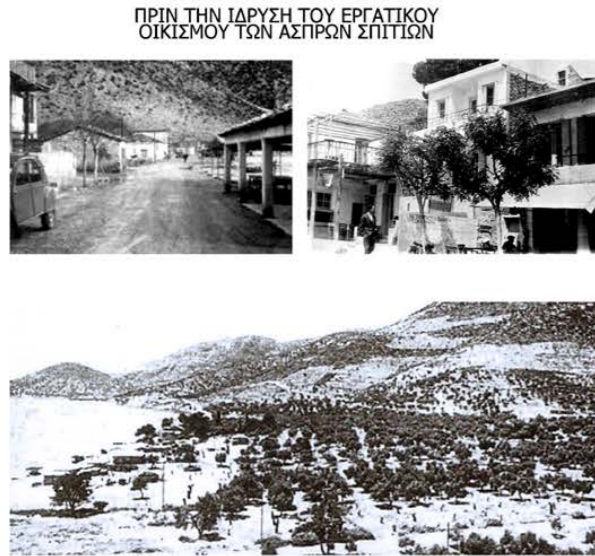
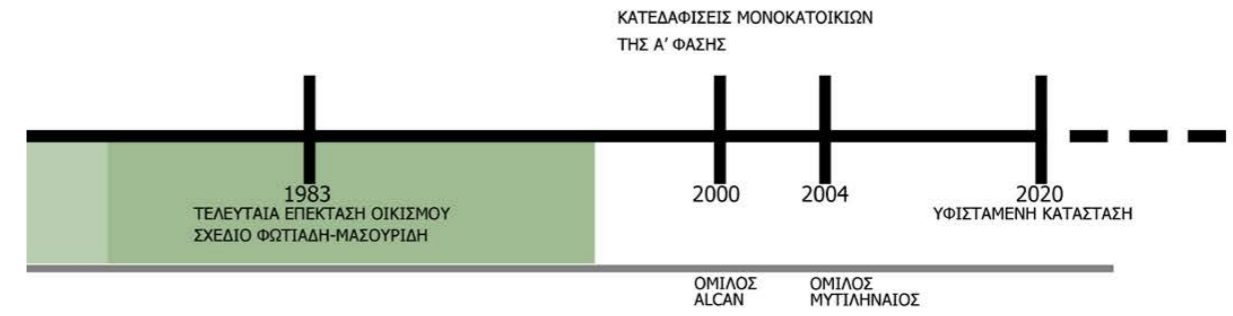
“Το να δώσουμε στον άνθρωπο τη δυνατότητα να αισθάνεται σαν στο σπίτι του, ενώ βρίσκεται οπουδήποτε σε έναν οικισμό, είναι μια από τις σημαντικότερες υποχρεώσεις μας. Ιδιαίτερα αν θέλουμε ο άνθρωπος να είναι και να παραμείνει κυρίαρχος στο χώρο του.” (Doxiadis, *Architecture in transition*) Με αυτήν τη χαρακτηριστική δήλωση, γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι οι αρχές, που διέπουν το σχεδιασμό του Κωνσταντίνου Δοξιάδη, προκύπτουν μέσα από βαθιά μελέτη για τον άνθρωπο και την πόλη. Η διδακτορική του έρευνα για τις αρχαίες ελληνικές πόλεις, τον οδηγεί σε ένα μοντέλο πολεοδομίας, που στόχο έχει τη δημιουργία σύγχρονων δυναμικών πόλεων σε ανθρώπινη κλίμακα. Για να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει να βρίσκονται σε ισορροπία τα πέντε ακόλουθα στοιχεία: η φύση, ο άνθρωπος, η κοινωνία, τα κελύφη και τα δίκτυα. Μόνο όταν επιτυγχάνεται αυτή η σύνθεση μπορούμε να μιλάμε για εντοπία. Στα Άσπρα Σπίτια έγινε εφαρμογή των αρχών της Οικιστικής με στόχο την αναδημιουργία μια νέας, αλλά οικείας ελληνικής πόλης.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

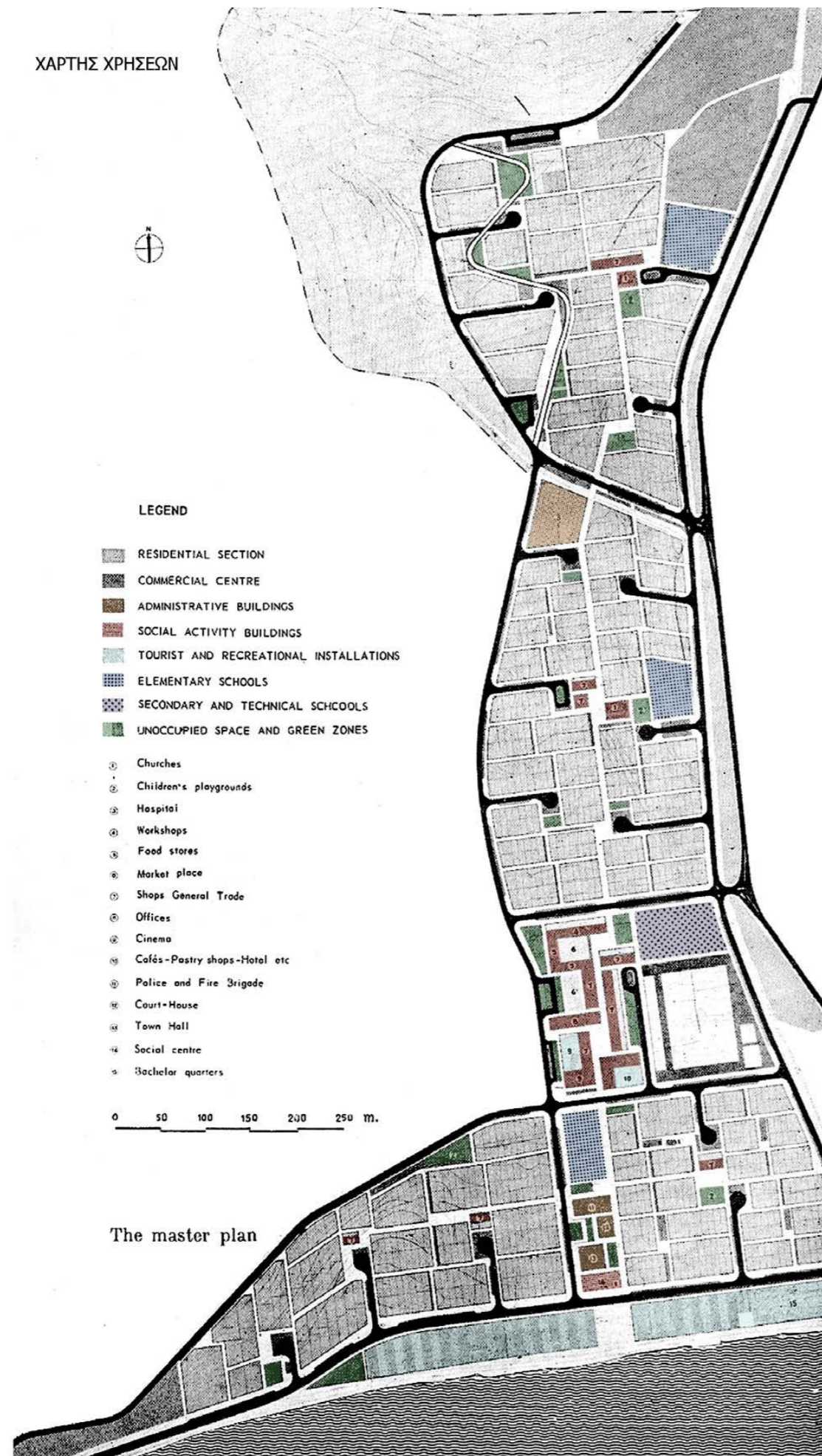

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ

The master plan

Αρχείο Κωνσταντίνου Α. Δοξιάδη / © Ίδρυμα Κωνσταντίνου και Εμμάς Δοξιάδη

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης

Ο χάρτης χρήσεων της πρότασης του Γραφείου Δοξιάδη παρουσιάζει μια νέα πόλη με ένα διακριτό εμπορικό και πολιτιστικό κέντρο και περιοχές κατοικίας να αναπτύσσονται προς τα βόρεια και προς το παραλιακό μέτωπο. Οι περιοχές κατοικίας περιλαμβάνουν χώρους πρασίνου, παιδικές χαρές, μικρά καταστήματα και μονάδες εκπαίδευσης, διατηρώντας μ'αυτόν τον τρόπο μια σχετική αυτονομία, αλλά και ζωή καθ'όλη τη διάρκεια της ημέρας. Η κυκλοφορία των αυτοκινήτων διαχωρίζεται από τις ζώνες κίνησης των πεζών, οι οποίες παίζουν πρωταρχικό ρόλο διατρέχοντας όλο τον οικισμό. Η σημερινή εικόνα του οικισμού ωστόσο είναι αρκετά διαφορετική, καθώς πολλά στοιχεία του σχεδιασμού έμειναν στο χαρτί, ενώ ακολούθησαν και σημαντικές προεκτάσεις και παρεμβάσεις, που δεν συνάδουν με τον χαρακτήρα του. Τα κέντρα στις περιοχές γειτονιάς δεν υλοποιήθηκαν ποτέ με αποτέλεσμα οι μόνες

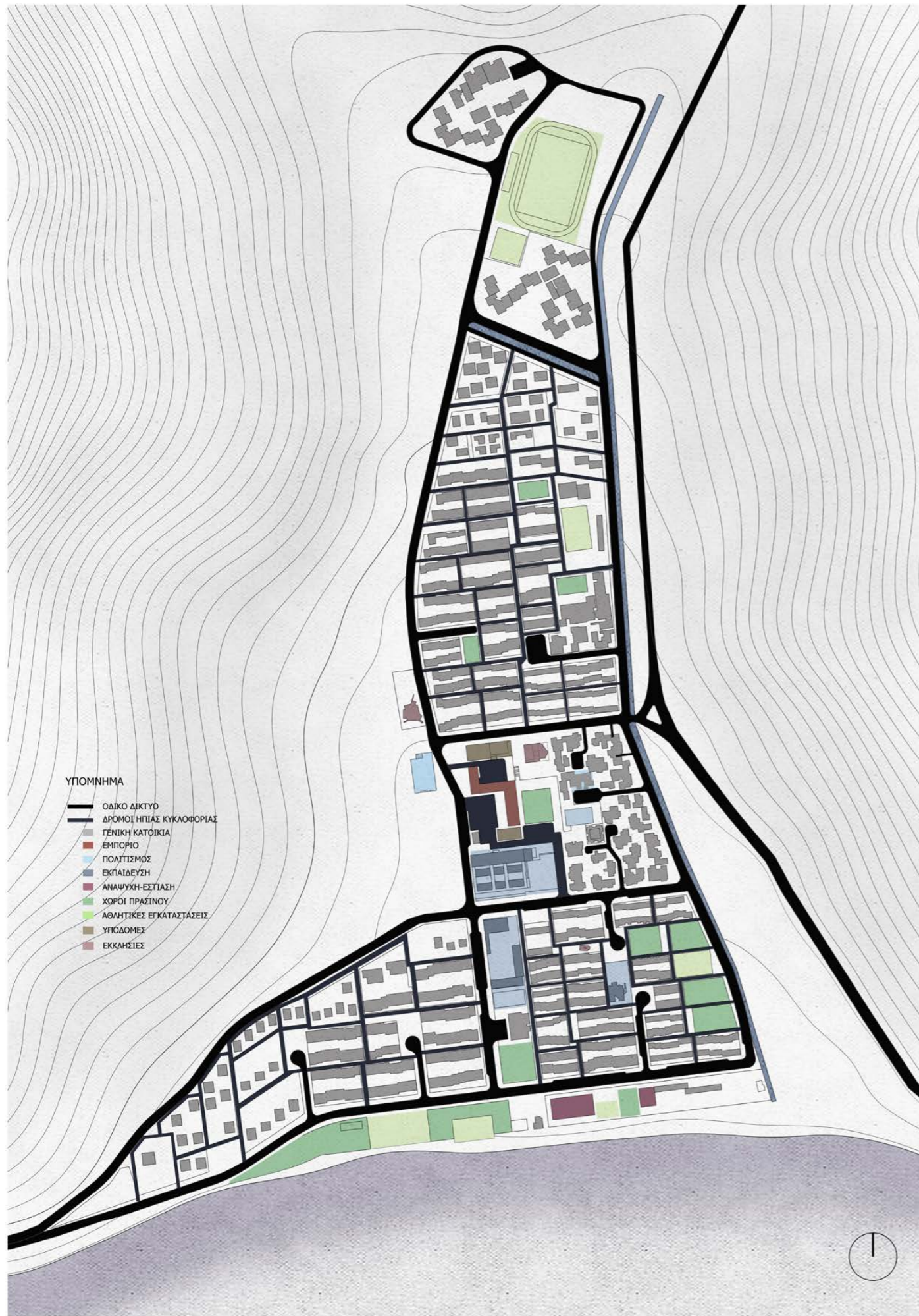
περιοχές με "ζωντάνια" να είναι το κέντρο, παρότι υποβαθμισμένο, και η ζώνη ψυχαγωγίας στην παραλία. Η διπλωματική εστιάζει στην περιοχή του κέντρου, επιχειρώντας να το αναδείξει και πάλι ως τον πιο σημαντικό πυρήνα της καθημερινής συλλογικής ζωής στην πόλη.

Από το προσωπικό αρχείο του Κώστα Γάκη

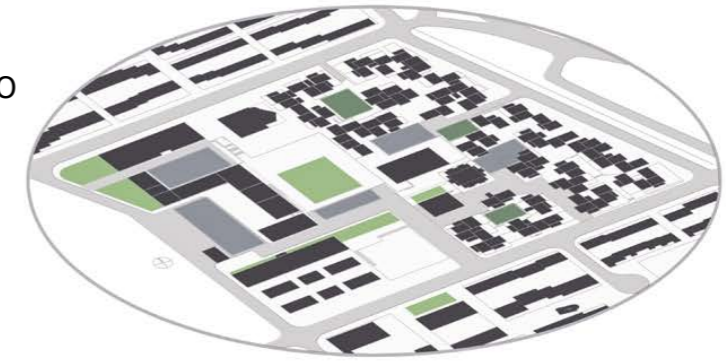
Noll plan του οικισμού σήμερα

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ_ Χάρτης χρήσεων γης

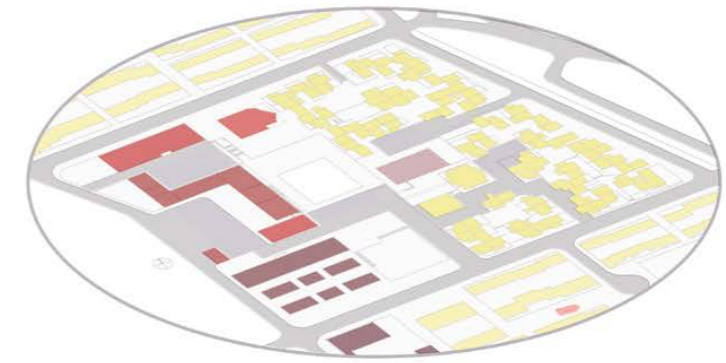
ΔΟΜΗΜΕΝΟ - ΑΔΟΜΗΤΟ

- Δομημένο
- Χώροι στάθμευσης
- Χώροι πρασίνου
- Πλατώματα

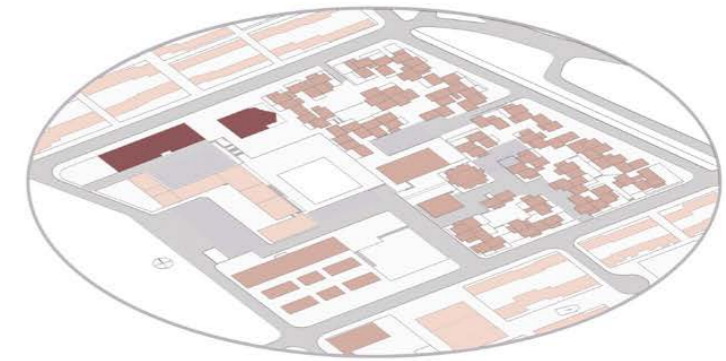
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

- Δημόσιες υπηρεσίες
- Εμπόριο
- Κατοικία
- Εκπαίδευση
- Πολιτισμός - Ψυχαγωγία

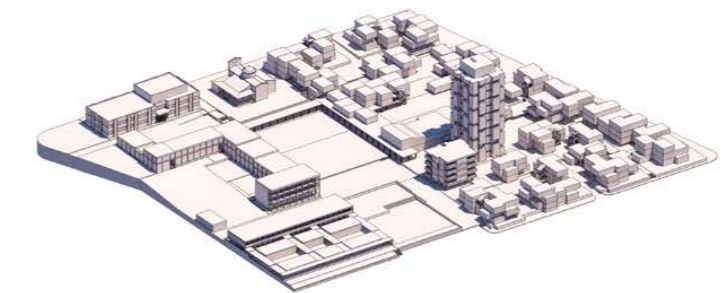

ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

- Α' ΦΑΣΗ: 1961-1965
- Β' ΦΑΣΗ: Δεκαετία 1970
- Γ' ΦΑΣΗ: Δεκαετία 1980

ΟΓΚΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΩΝ ΑΣΠΡΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ

A

B

Γ

A. ΚΤΙΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ _ Γραφείο Δοξιάδη

B. ΚΤΙΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ _ Γραφείο Λεμπέση

Γ. ΚΤΙΡΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1980 (ΙΚΑ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ)

Ο μοντερνισμός του Δοξιάδη, η αρχιτεκτονική του '70 και οι μετέπειτα προσθήκες

ΤΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

ΚΙΝΗΣΕΙΣ

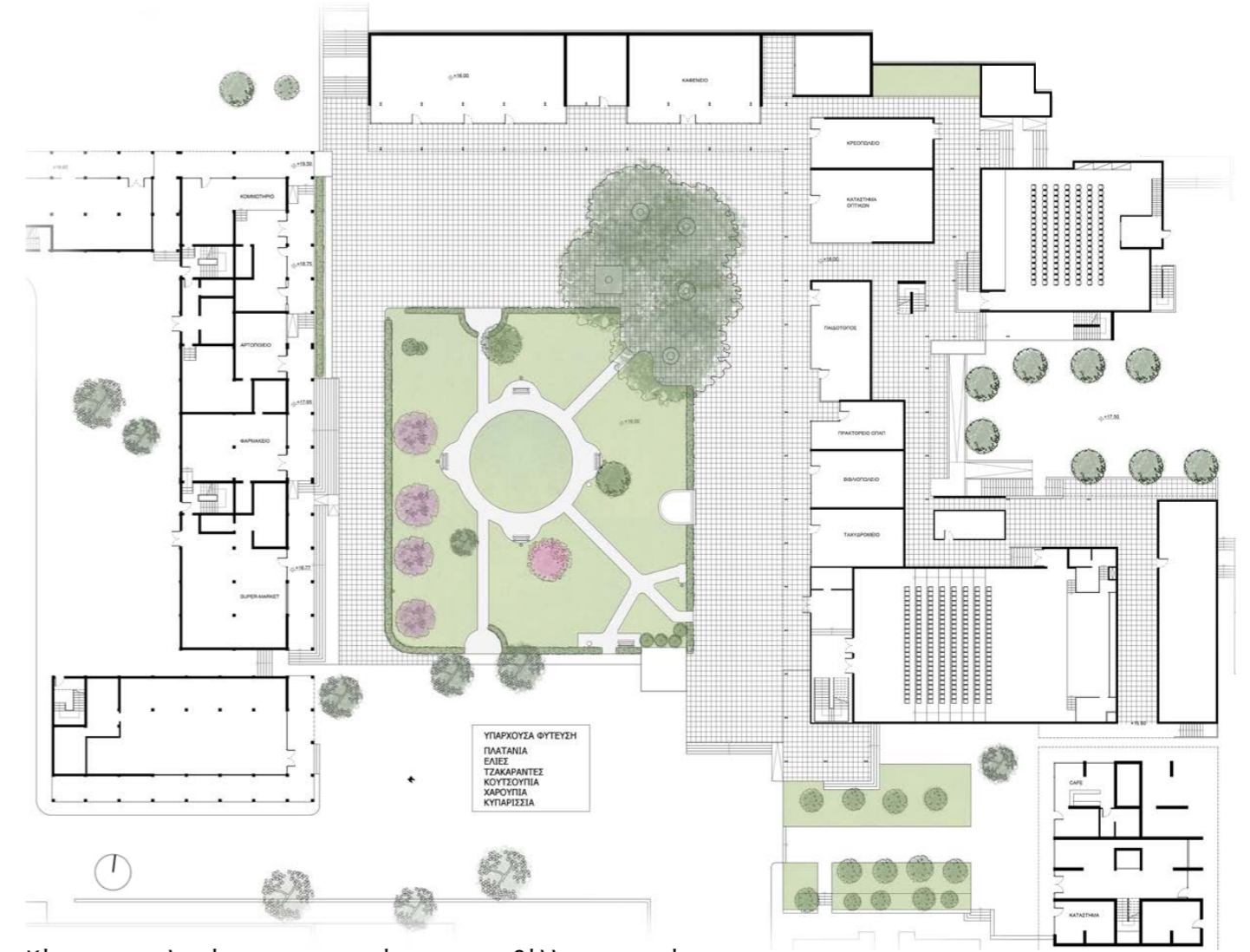
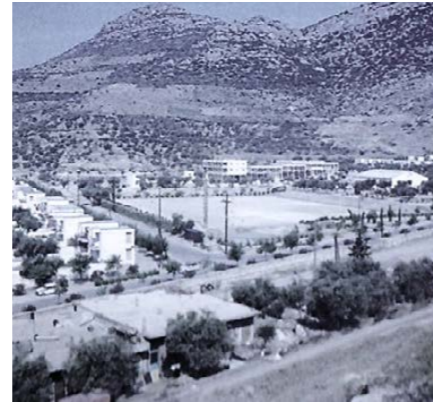
- ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
- ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΕΣ ΣΕ Ι.Χ.
- ΖΩΝΕΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΖΩΝ

ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΚΤΙΡΙΑ

1 ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	6 ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ	11 ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ "110"
2 ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ	7 ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΠΡΩΗΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	12 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
3 ΖΩΝΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ	8 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ/ ΘΕΑΤΡΟ	13 ΘΕΡΙΝΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
4 ΤΡΑΠΕΖΑ	9 Ο "ΠΥΡΓΟΣ" _ 12ΟΡΟΦΗ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ	14 "ΤΑ ΠΕΤΡΙΝΑ" _ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΟΞΙΑΔΗ
5 ΚΑΦΕ	10 ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ 5 ΟΡΟΦΩΝ	15 ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ & ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Κάτοψη της πλατείας και των ισογείων των περιβάλλοντων κτιρίων

Το κέντρο του οικισμού των Άσπρων Σπιτιών αποτελούσε για τον Δοξιάδη το πιο σημαντικό τμήμα του, αυτό όπου θα λάμβαναν χώρα τα γεγονότα της συλλογικής και κοινωνικής ζωής. Για το λόγο αυτό, το σχεδίασε στην άρθρωση των δύο ζωνών κατοικίας, με εύκολη πρόσβαση από όλες τις επιμέρους γειτονιές. Ο αναλυτικότερος σχεδιασμός του, που περιλάμβανε πληθώρα υποδομών και εκτεταμένες αθλητικές εγκαταστάσεις δεν υλοποιήθηκε εξ ολοκλήρου. Στις επόμενες δεκαετίες, το γήπεδο έδωσε τη θέση του σε συγκροτήματα κατοικιών, ενώ στα επόμενα χρόνια ακολούθησαν κι άλλες κτιριακές προσθήκες. Η πλατεία σχεδιάστηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1960, ακολουθώντας το πρότυπο της πλατείας Ομονοίας.

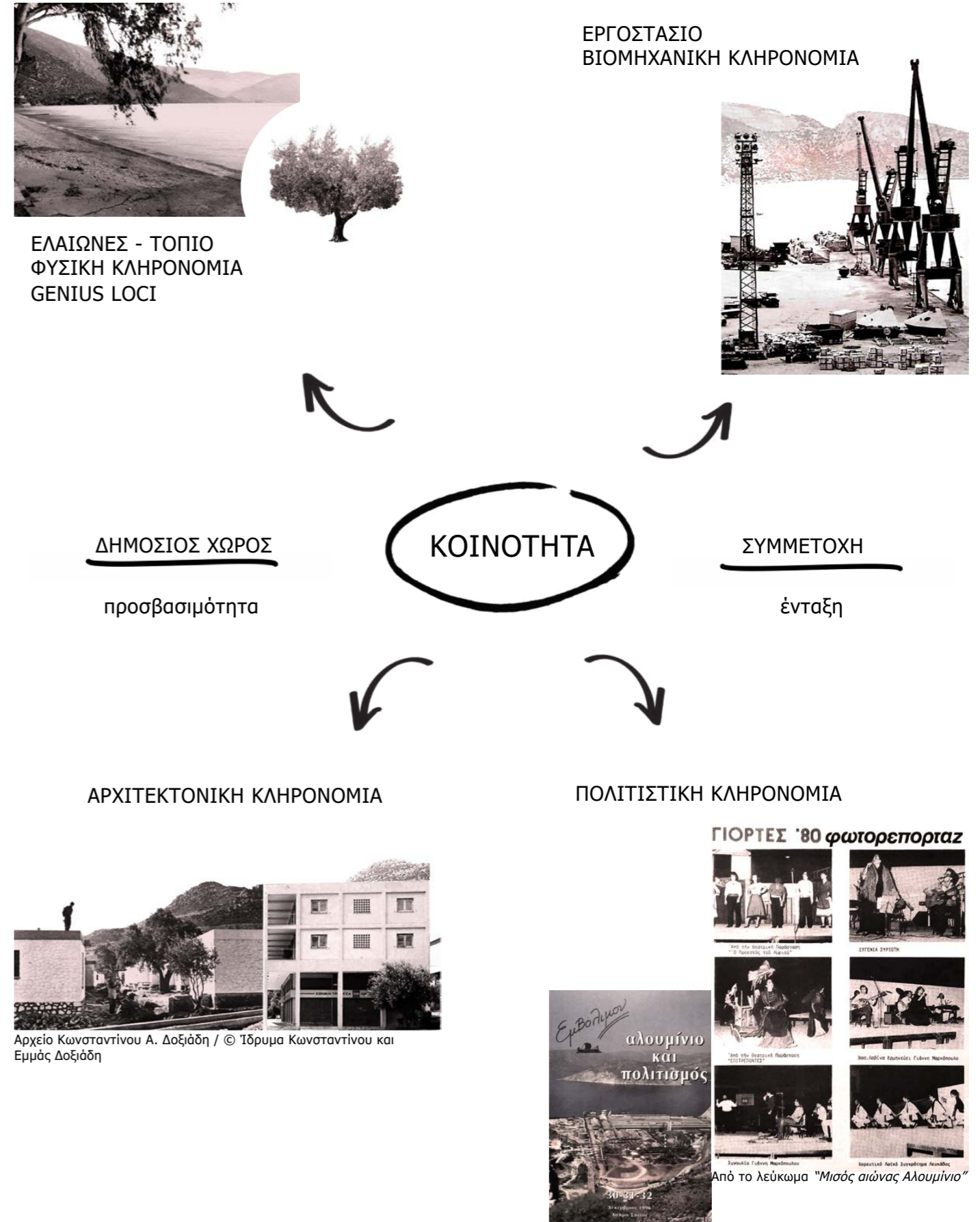
Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΠΡΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ

Ο σημερινός σχεδιασμός της πλατείας προέκυψε τη δεκαετία του 1980, μετά από ανοιχτό διαγωνισμό ιδεών μεταξύ των κατοίκων. Πέραν της φύτευσης δεν παρουσιάζει κάποιο ενδιαφέρον, ενώ είναι ιδιαίτερα εμφανής η έλλειψη χρήσεων επί και πέριξ της πλατείας, που θα ενθάρρυναν τη στάση τόσο των κατοίκων όσο και των επισκεπτών. Τα τραπεζάκια του καφενείου αποτελούν ίσως τη μόνη ένδειξη χρήσης του χώρου. Χαρακτηριστικότερο στοιχείο είναι ο μεγάλος σκιερός και δροσερός χώρος κάτω από τα πλατάνια. Ένα ακόμα στοιχείο, που δυσκολεύει την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και την ενεργή παρουσία στην πλατεία είναι η υψομετρική διαφορά που εντοπίζεται στο βόρειο και ανατολικό μέτωπό της και η συνεπώς δύσκολη προσβασιμότητα.

Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΑΣΠΡΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

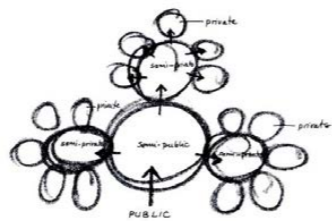
Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

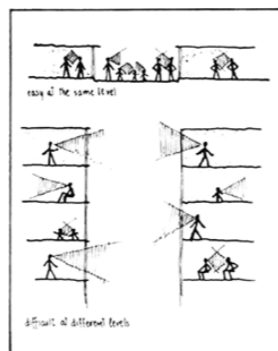
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

Βασικές αρχές και προθέσεις, που καθόρισαν την πορεία σχεδιασμού και διαμόρφωσαν την κεντρική ιδέα ήταν: ο σεβασμός στο ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον, η ανάδειξη της ιστορίας του οικισμού, αλλά και των κοινωνικών δεσμών των κατοίκων, ο σεβασμός της ιδιωτικότητας και η ταυτόχρονη δημιουργία συνθηκών, που να ευνοούν τη συλλογικότητα και ακόμα ο εμπλουτισμός του κέντρου με νέες χρήσεις και δραστηριότητες. Μια λειτουργική διάκριση των δημόσιων χώρων του κέντρου, ανάλογα με τη δομή τους και τη χρήση τους, οδήγησε στο σχεδιασμό ενός "κομπολογιού" από υπαίθριους χώρους με κλιμάκωση από το αμιγώς δημόσιο, στο κοινοτικό και τέλος στο ημι-ιδιωτικό.

Από Oscar Newman, *Defensible space*

Αρχείο Κων.Α. Δοξιάδη

Σκίτσο κεντρικής ιδέας

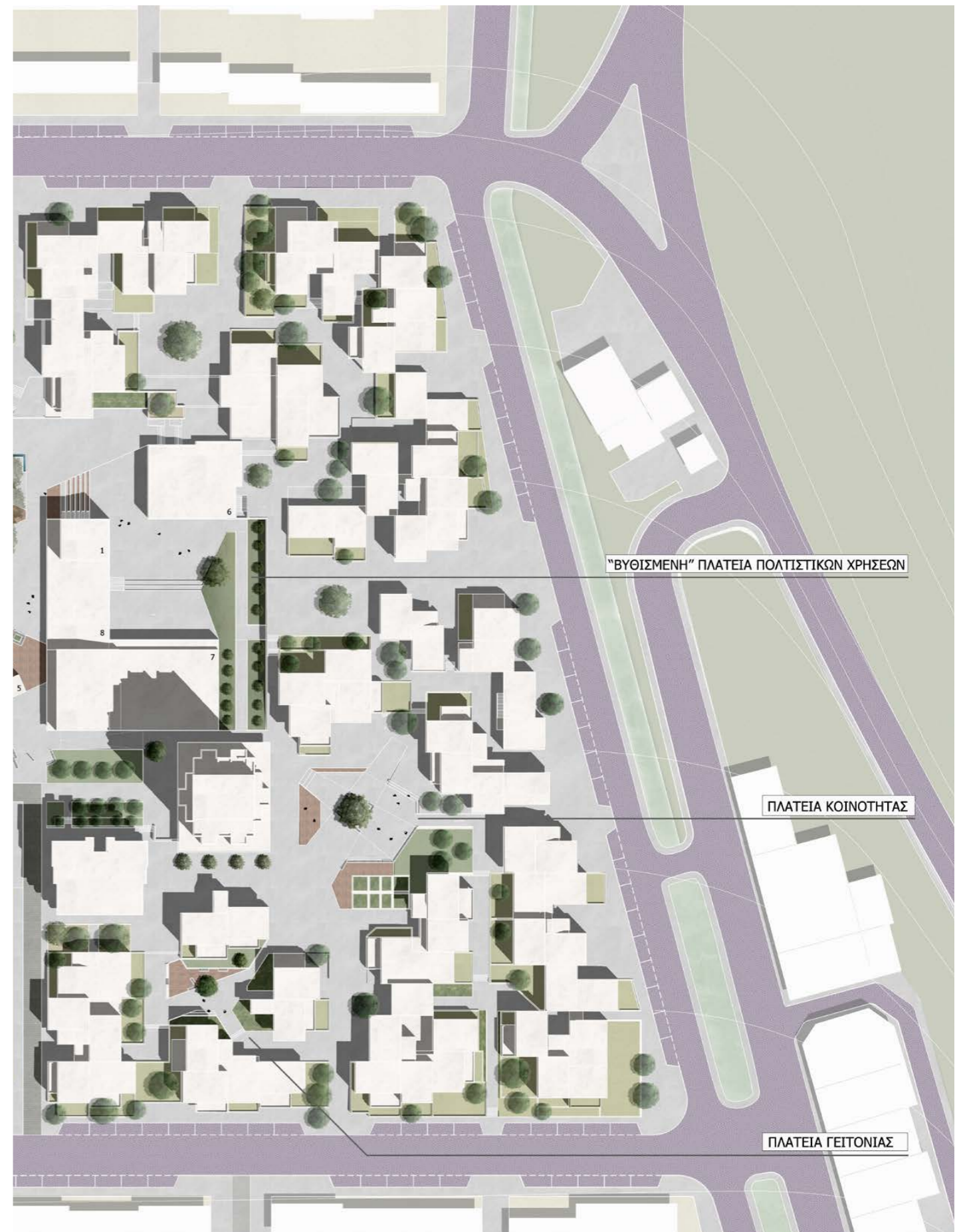
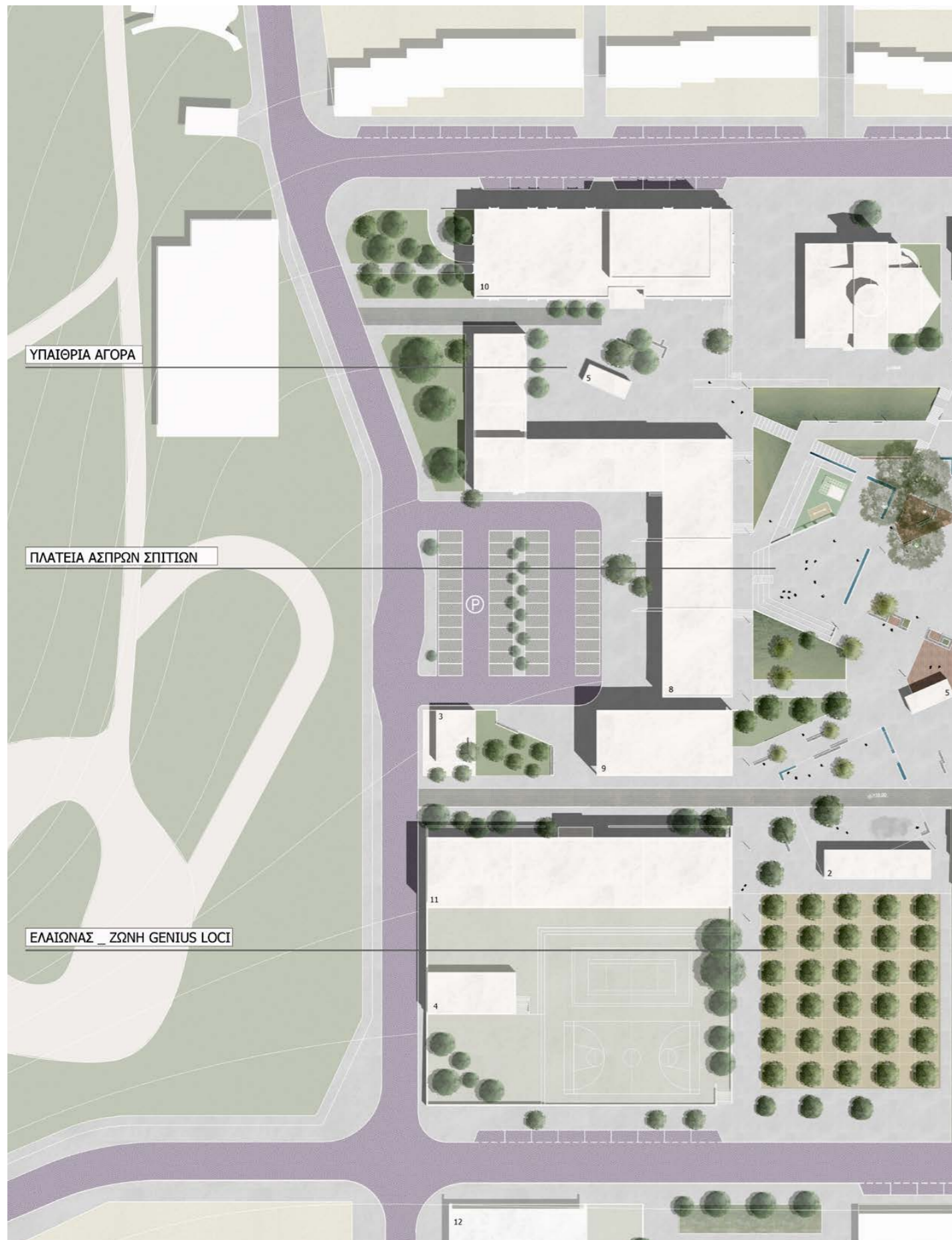
- Υπαίθριοι χώροι κοινοτικής χρήσης Α. Πλατείες γειτονιάς, Β. Πλατεία κοινότητας κατοίκων
- Δημόσιος χώρος με πολιτιστικές και άλλες δραστηριότητες
- Ζώνη με αναφορές στη μνήμη / πνεύμα του τόπου

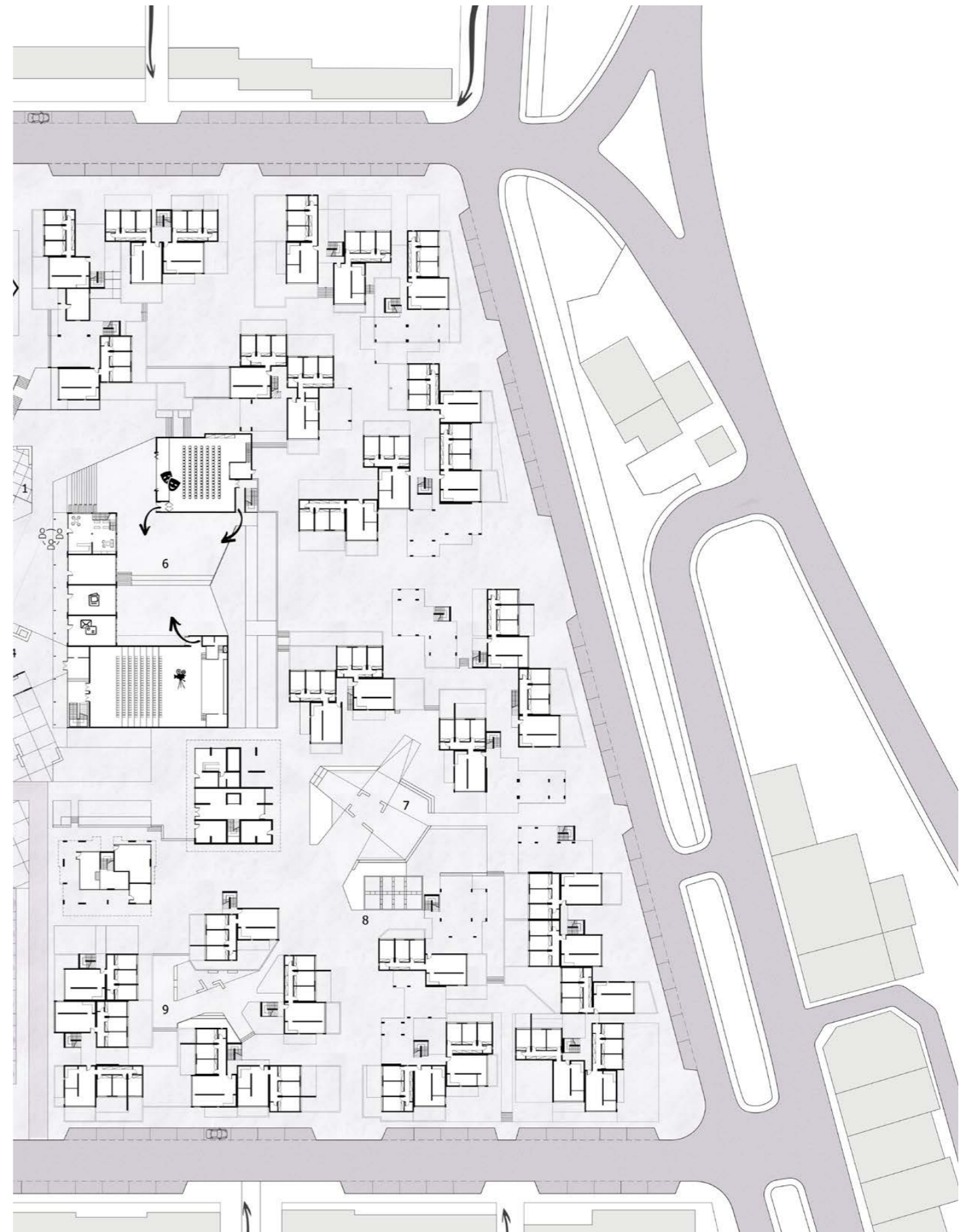
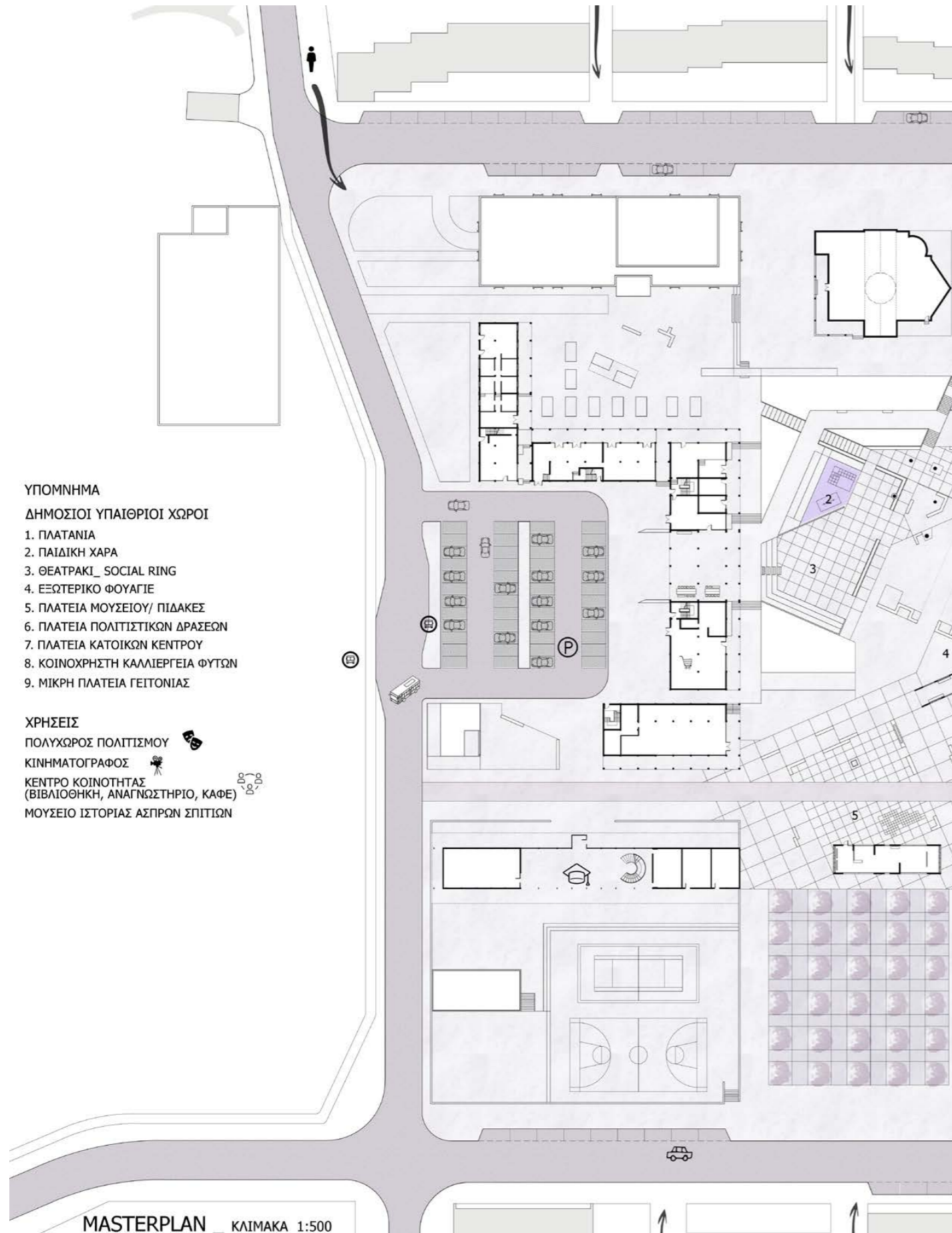

Τοπογραφικό υφιστάμενης κατάστασης

Masterplan της παρέμβασης _ κλίμακα 1:500

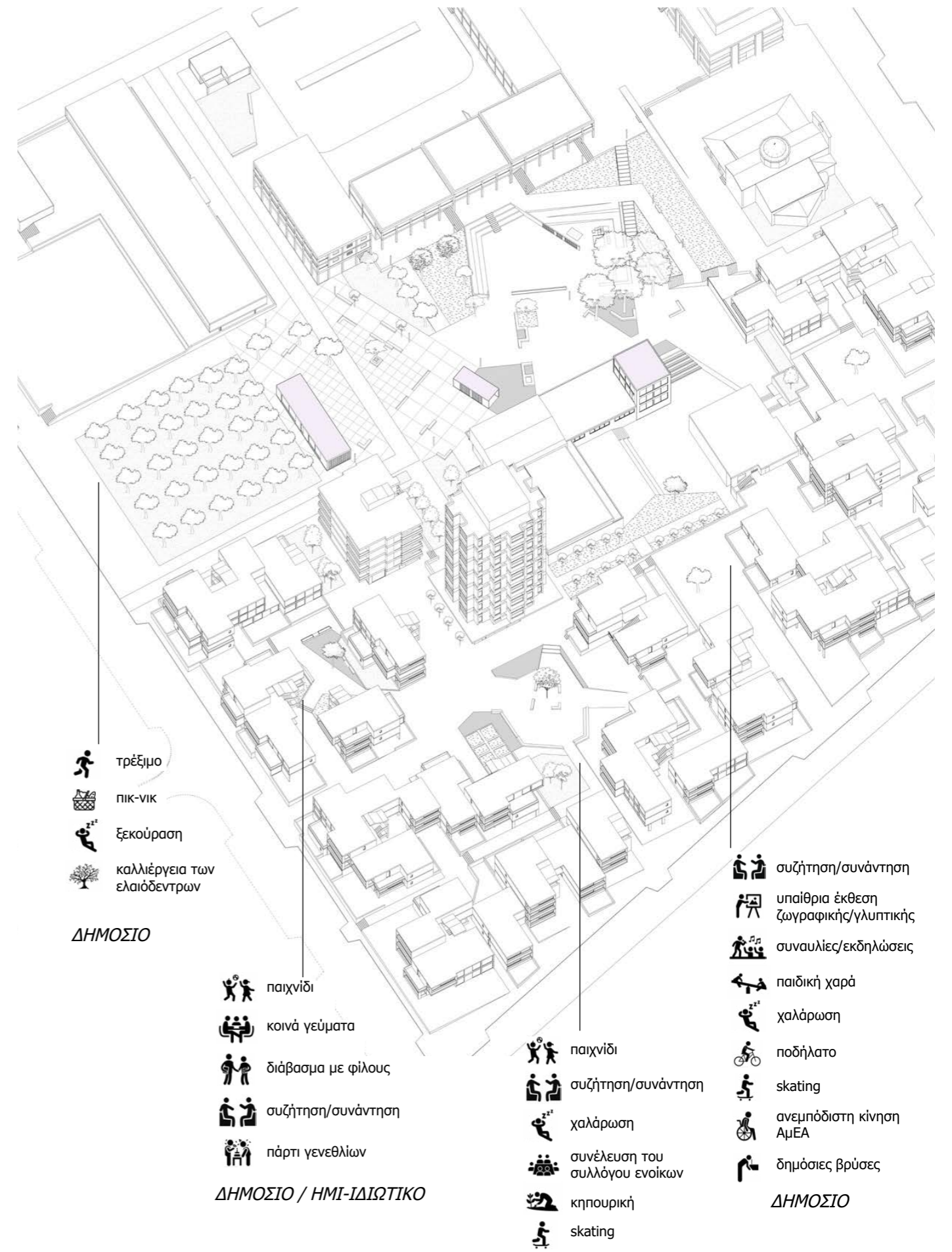

Υπόμνημα
Φύτευση & Υλικότητες

● Ελιά	● Ακακία	■ Ξύλινα deck_καθιστικά	— Κανάλι νερού
● Jacaranda	● Μουριά	■ Χώμα	■ Πίδακες νερού
● Κουτσουπιά	● Προύνος	■ Κυβόλιθοι	■ Πλάκες μπετόν
	■ Γρασιδί		

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ_ 1:200

- τρέξιμο
- ΠΙΚ-ΝΙΚ
- Ξεκούραση
- καλλιέργεια των ελαιόδέντρων

ΔΗΜΟΣΙΟ

- παιχνίδι
- κοινά γεύματα
- διάβασμα με φίλους
- συζήτηση/συνάντηση
- πάρτι γενεθλίων

ΔΗΜΟΣΙΟ / ΗΜΙ-ΙΔΙΩΤΙΚΟ

- συζήτηση/συνάντηση
- υπαίθρια έκθεση ζωγραφικής/γλυπτικής
- συναυλίες/εκδηλώσεις
- παιδική χαρά
- χαλάρωση
- ποδήλατο
- skating
- ανεμπόδιστη κίνηση ΑμΕΑ
- δημόσιες βρύσες

ΔΗΜΟΣΙΟ / ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ

Προβλεπόμενες & πιθανές δραστηριότητες στους νέους δημόσιους χώρους
ΑΞΟΝΟΜΕΤΡΙΚΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

TOMH A-A

TOMH B-B

TOMH Γ-Γ

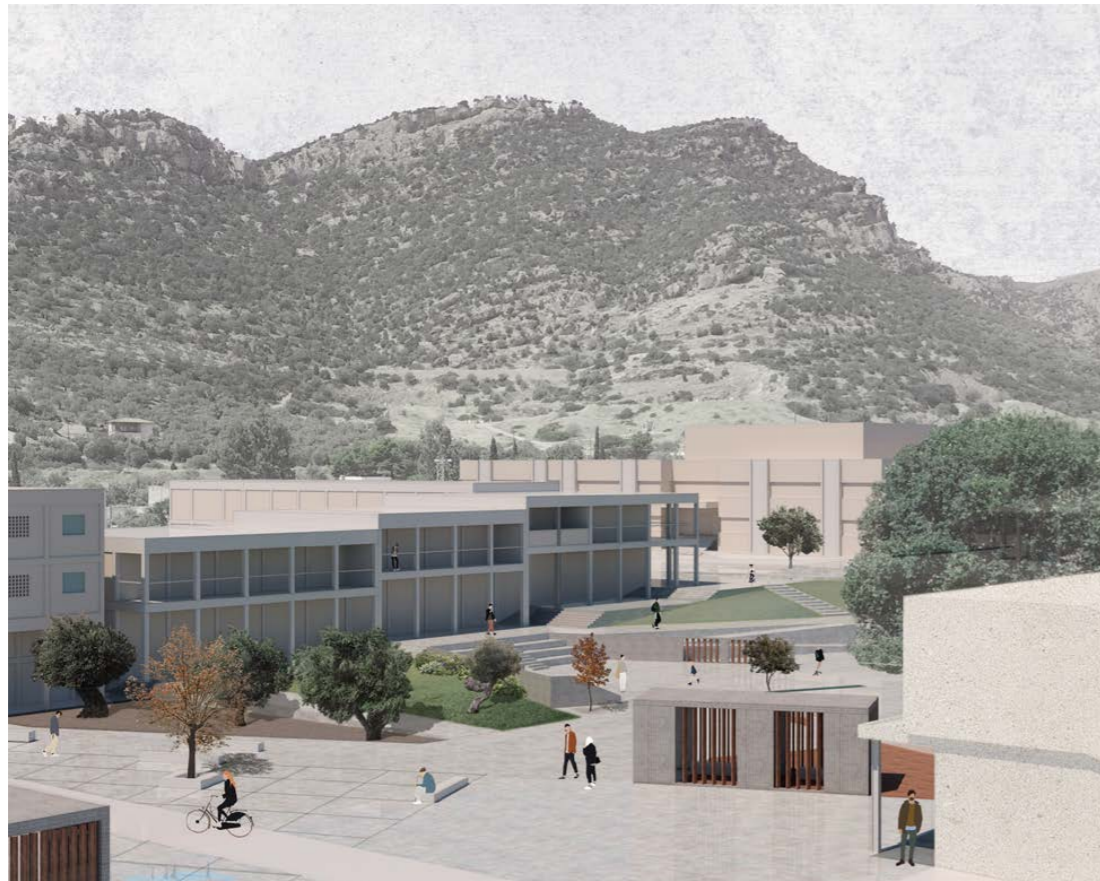
TOMH Δ-Δ

Στον σχεδιασμό της κεντρικής πλατείας δόθηκε ιδιαίτερη μέριμνα στη δημιουργία ενός κέντρου προσβάσιμου σε όλους, που να προσφέρει νέες δραστηριότητες, χωρίς όμως να χάνει τις τωρινές του ποιότητες. Για το λόγο αυτό διατηρήθηκαν τα περισσότερα δέντρα (τα χαρακτηριστικά πλατάνια, τζακαράντες, κουτσουπιές, κ.ά), ενώ όσα καινούρια προστέθηκαν ανήκουν επίσης σε ενδημικά είδη. Το ζήτημα της υψομετρικής διαφοράς επιλύθηκε με την κάθοδο δύο αξόνων κίνησης μέσα από φυτεμένα πρανή, με σημείο σύγκλισης το χώρο κάτω από τα πλατάνια. Ένα μικρό υπαίθριο θεατράκι στο κέντρο της πλατείας θα αποτελέσει τη σκηνή για ποικίλες κοινωνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Τα αστικά καθιστικά ευνοούν επίσης την αλληλεπίδραση των κατοίκων με την διάταξη των καθισμάτων και τη χρήση του "ζεστού" ξύλινου deck, και στοιχείων φύτευσης. Ένα ακόμα σημαντικό εργαλείο που προσδίδει ζωή στην κεντρική πλατεία είναι το νερό, με τη μορφή διακοπτόμενου καναλιού, αλλά και ως ζώνη με πίδακες. Πέραν αυτού του πυρήνα παιχνιδιού για τα παιδιά έχει σχεδιαστεί και μικρή παιδική χαρά. Οι νέες αυτές δραστηριότητες της κεντρικής πλατείας συμπληρώνονται από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, που λαμβάνουν χώρα στην "βυθισμένη" πλατεία. Με αντίστοιχο λεξιλόγιο έχουν σχεδιαστεί και οι μικρότερες πλατείες, μέσα στην οικιστική ζώνη του κέντρου.

Τρισδιάστατη απεικόνιση_
 Η κεντρική πλατεία με το νέο σχεδιασμό

Η κεντρική πλατεία όπως είναι σήμερα

Τρισδιάστατη απεικόνιση_
 Το κέντρο κοινοτικών χρήσεων. Άποψη προς την πλατεία με τα πλατάνια

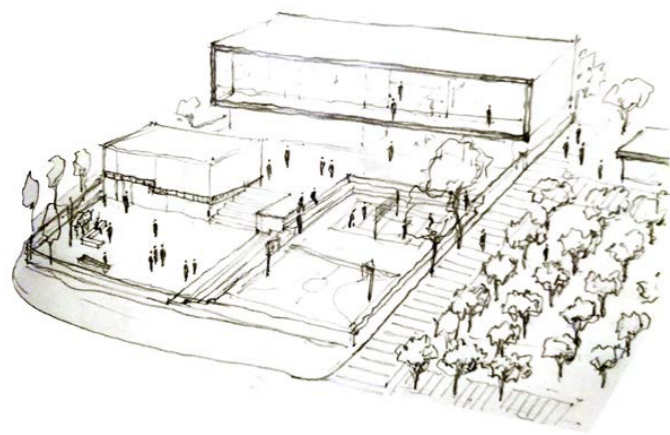
Τρισδιάστατη απεικόνιση_
 Η ράμπα-είσοδος προς την πλατεία πολιτιστικών χρήσεων

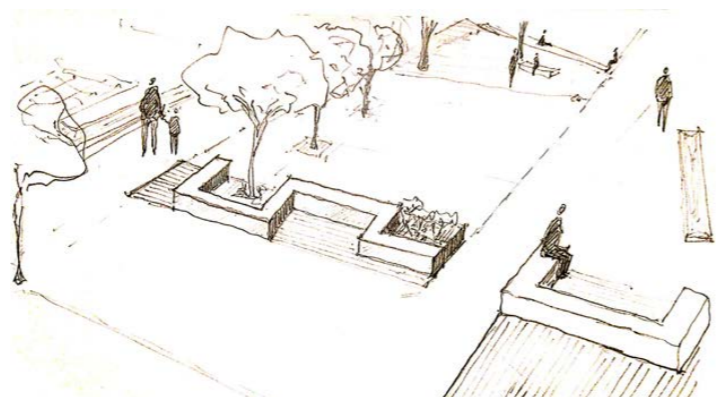

ΣΚΙΤΣΑ ΤΗΣ "ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ"

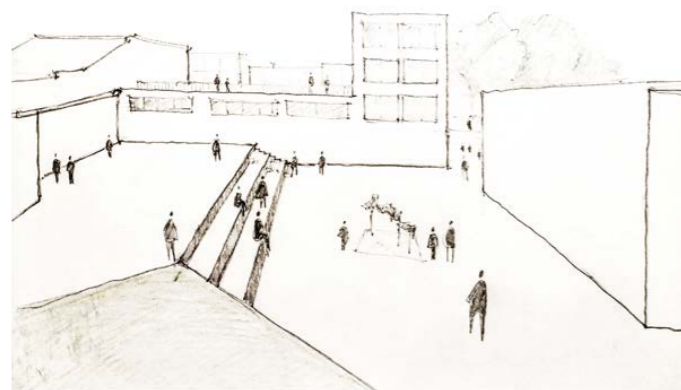
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΙΔΙΑΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΣΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ "110"

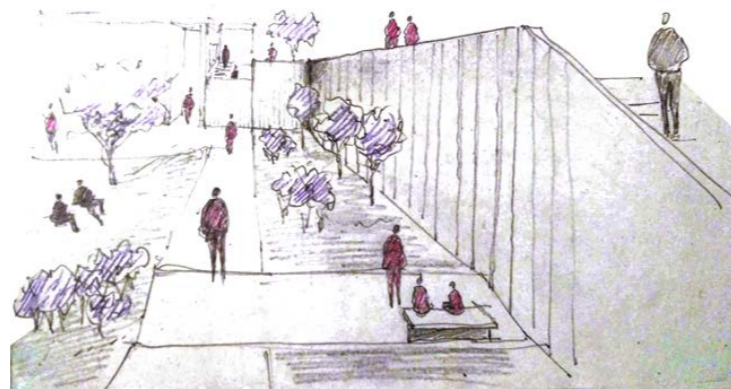
Αξονομετρικό_ το Λύκειο με το νέο προαύλιο και ο ελαιώνας

Καθιστικό στην πλατεία_ η διαμόρφωση των καθισμάτων/πεζουλιών ευνοεί την αλληλεπίδραση

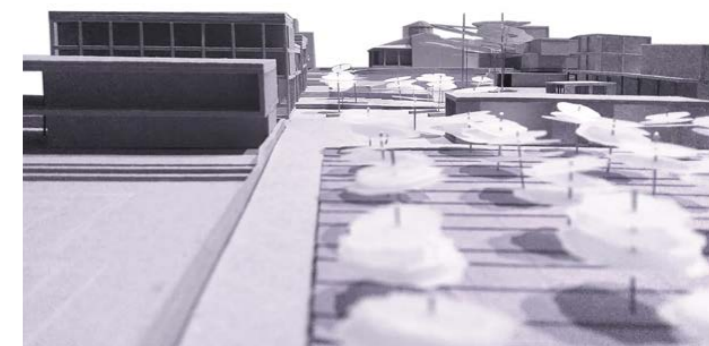

Προοπτικό_ η πλατεία πολιτιστικών χρήσεων

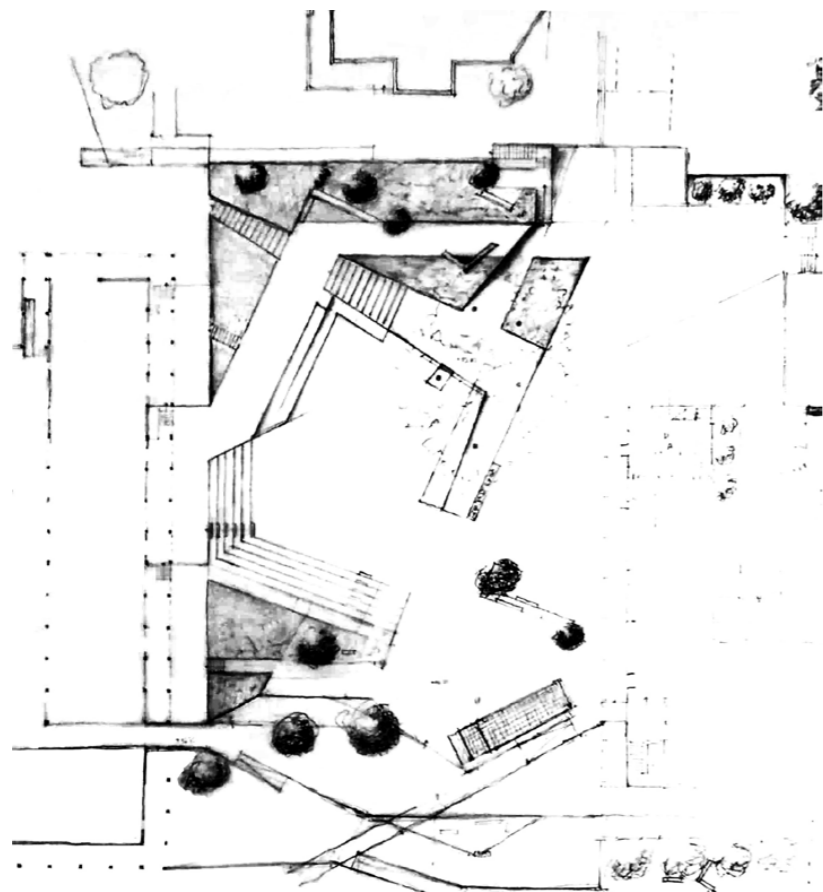
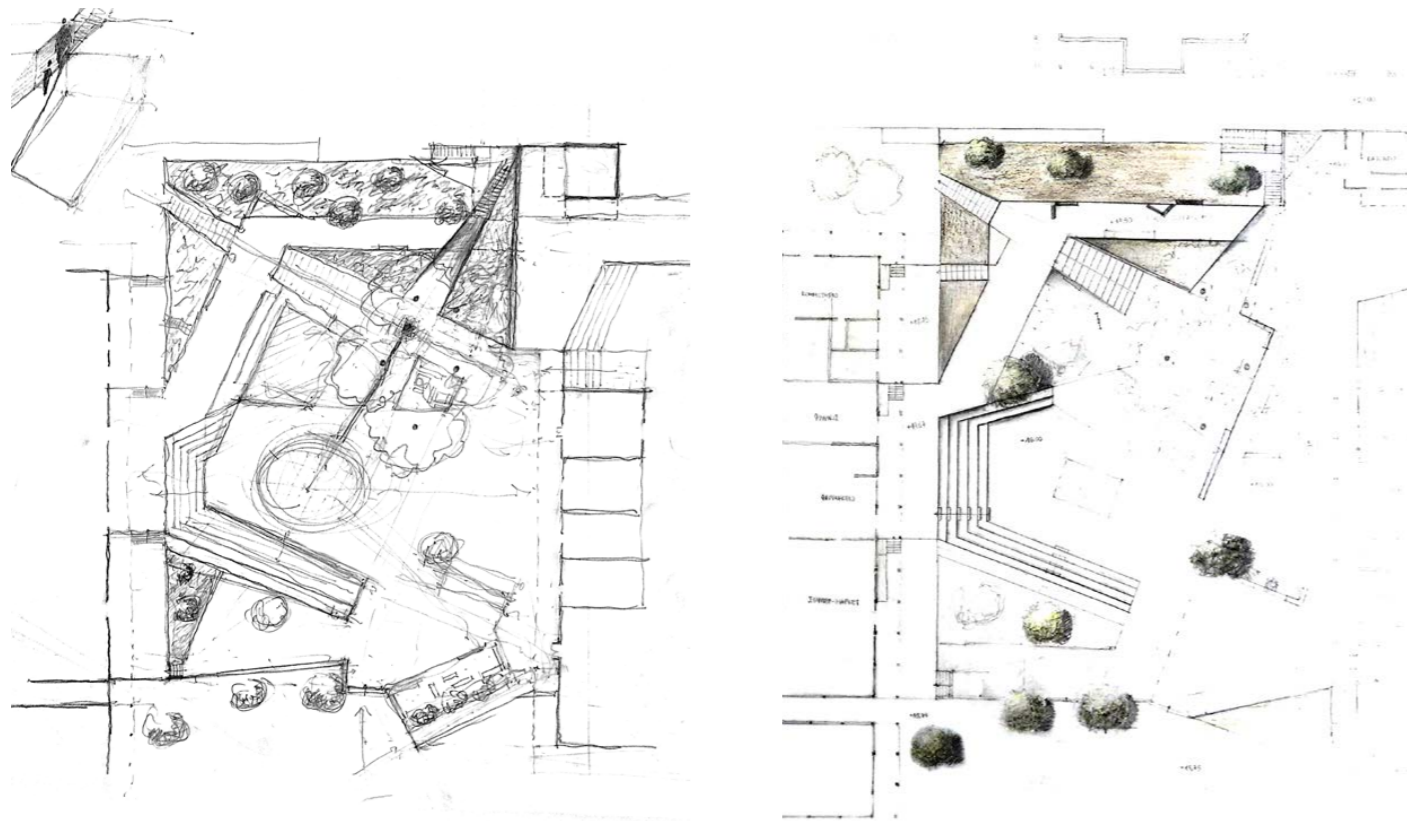

Προοπτικό_ η ράμπα προς το πολιτιστικό κέντρο

ΣΚΙΤΣΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

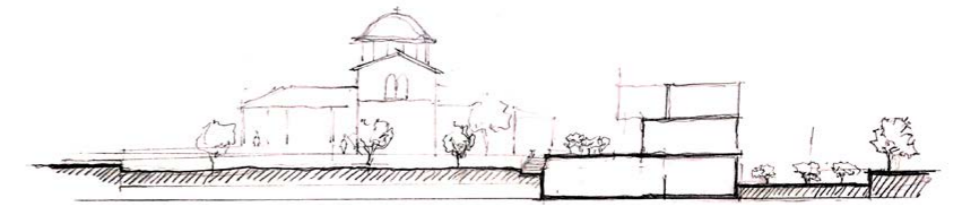

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΚΕΤΑΣ 1:200

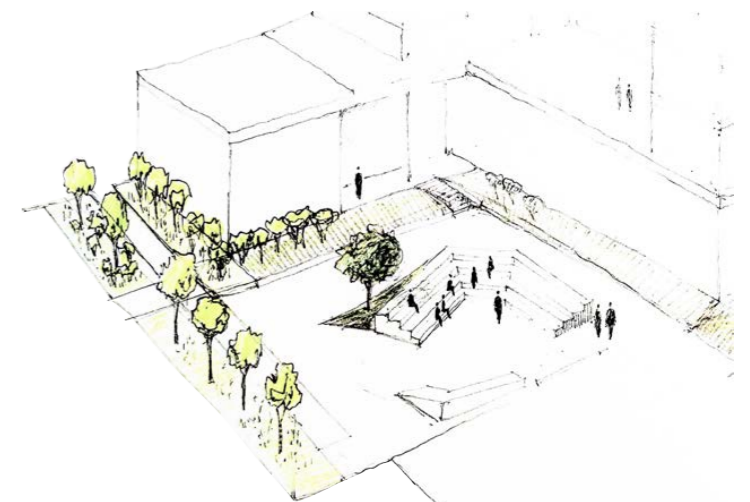

Κατόψεις-προσέδια της κεντρικής πλατείας

ΣΚΙΤΣΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Εγκάρσιες τομές στην κεντρική πλατεία

Εναλλακτική διαμόρφωση της πλατείας πολιτιστικών χρήσεων

Εναλλακτική όψη του εκθεσιακού χώρου

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θεοχάρης, Γ. , 2012, *Μισός αιώνας Αλουμίνιο*, επετειακή έκδοση για την Αλουμίνιον Α.Ε.

Καλαφάτη, Ελ., 2012, *Άσπρα Σπίτια Βοιωτίας. Ζητήματα σχεδιασμού μιας νέας πόλης* στο Εργάζομαι άρα Κατοικώ, Πανεπιστήμιο Πατρών

Φιλιππίδης, Δ., 2015, *Κωνσταντίνος Α. Δοξιάδης (1913-1975). Αναφορά στον Ιππόδαμο*, Αθήνα: Εκδοτικός οίκος Μέλισσα

Doxiadis, C., 1966, *Aspra Spitia: A new "Greek" city*

Gehl, J., 2013, *Ανθρώπινες πόλεις*

Gehl, J., 2013, *Η ζωή ανάμεσα στα κτήρια. Χρησιμοποιώντας το δημόσιο χώρο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας

Greed, C., 2001, *Social town planning*, New York: Routledge

Patsavos, N., Tsesmetzis, V., Yiannoudes, S., 2015, *Aspra Spitia 2015: intentions and transformations. Constantinos A. Doxiadis' industrial settlement and its development*, Changing Cities II Conference

Τεύχος Ekistics 17

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Βλάχου, Αλ., Ζάρρα, Μ. Δ., Ιούνιος 2007, *Άσπρα Σπίτια. Παραγωγή και Οικειοποίηση του Χώρου*

Γάκης, Ν., Ιούνιος 2019, *Βιομηχανικοί οικισμοί. Η περίπτωση των Άσπρων Σπιτιών*

Θεοδωροπούλου, Λ., Φεβρουάριος 2017, *Άσπρα Σπίτια Βοιωτίας. Ένα υλοποιημένο πείραμα εντοπίας*